Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West

Update voor wethouders

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Proces update
3. Inhoudelijke richting
4. Lessen tot nu
5. Besluitvorming
6. Vervolg

Inhoudsopgave

1. **Introductie**
2. Proces update
3. Inhoudelijke richting
4. Lessen tot nu
5. Besluitvorming
6. Vervolg

Uitwerking van Omgevingsvisie Amsterdam

Bron: Omgevingsvisie Amsterdam

- In 2022 is de Omgevingsvisie voor Amsterdam vastgesteld door de raad
- Hierin zijn de grote lijnen voor de stad uitgezet
- Onder de nieuwe Omgevingswet zullen deze grote lijnen worden uitgewerkt in gebiedsgerichte en themagerichte programma's
- Het Gebiedsgericht Omgevingsprogramma Nieuw-West (GOP NW) is zo'n gebiedsgericht programma; het werkt hoofdkeuzes uit de omgevingsvisie uit op gebiedsniveau
- Het GOP NW zal kader stellend fungeren bij ontwikkelingen in het stadsdeel

Samenbrengen opgaven en vraagstukken

Doorvertaling stads- en stadsdeelbrede opgaven (bijvoorbeeld uit de Omgevingsvisie Amsterdam en Nationaal Programma Samen Nieuw-West)

Het GOP NW brengt grote opgaven en vraagstukken vanuit de bestaande situatie bij elkaar

Door besluiten op het gebiedsniveau te laten vaststellen komt er samenhang in de verschillende ontwikkelingen en wordt, waar mogelijk, het proces van besluitvorming boven de projecten uitgetild; op die manier kunnen de afzonderlijke projecten meer snelheid maken

Ruimtelijk ordeningskader

- Dillema's voortkomend uit botsende belangen of opgaven worden in het GOP NW geslecht met integrale en navolgbare afwegingen met heldere keuzes
- We vertalen de keuzes naar een set kaarten met bestaande waarden en de beoogde ontwikkelingen, inclusief regels en uitgangspunten om daaraan te werken
- Tegelijkertijd bieden kaart en regels ruimte voor nadere uitwerking
- Na vaststelling, is het GOP NW kaderstellend voor projecten; een ruimtelijke ordeningskader voor de komende 10 a 15 jaar
- Het GOP NW is de eerste uitwerking van de ambitie in de omgevingsvisie om het stedelijk beleid gebiedsgericht uit te werken en daarmee een pilot

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. **Proces update**
3. Inhoudelijke richting
4. Lessen tot nu
5. Besluitvorming
6. Vervolg

Globaal proces

- Het proces bestaat uit een aantal intensieve werkperiodes waarin een kernteam de opgave verkent en uitwerkt
- Tussen deze werkperiodes is steeds een tijdvak van compacte samenwerking / ruggenspraak met interne en externe partijen
- In deze momenten van convergentie worden conclusies getrokken over het gedane werk en wordt richting gegeven voor de volgende stappen
- Een interne stuurgroep denkt gedurende het traject mee op proces en inhoud
- Bestuurlijke besluitvorming vindt plaats na de zomer

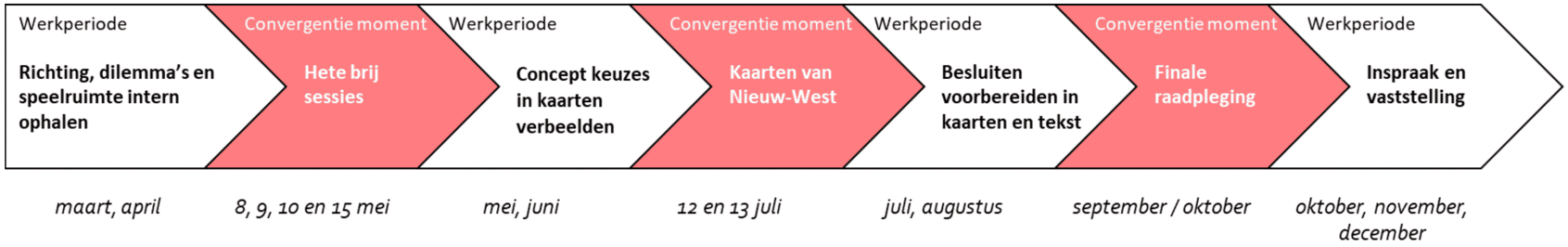

Eerste werkperiode

- In de eerste maanden van 2023 zijn in stappen ontwerpers vanuit verschillende teams vrij gemaakt om als kernteam te werken aan het GOP NW
- Het kernteam heeft vervolgens tijdens de eerste werkperiode breed intern opgehaald wat er al allemaal beschikbaar is aan kennis en welke initiatieven er al lopen die relevant zijn voor het GOP NW
- Tegelijkertijd is er ook direct contact gemaakt met bewonersverenigingen en andere belanghebbenden in de wijk zoals corporaties en andere maatschappelijke instanties om hun expertise in het traject te betrekken

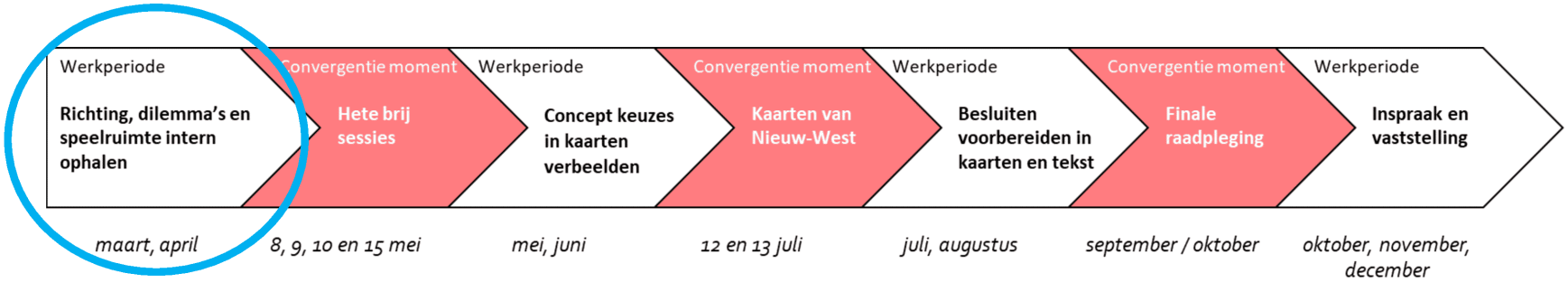

Interne dialoog tot nu

Intern is er in de afgelopen maanden gesproken met o.a.:

- Een brede groep van 2de cirkel betrokkenen vanuit
  - Groen, duurzaamheid
  - V&OR
  - Wonen, economie, voorzieningen
  - M&A
- Stadsdeel NW
  - Dagelijks Bestuur NW
  - Stadsdeelcommissie NW
  - Projectleiders uit het gebied
- Nationaal Programma Samen NW
  - Team Wonen & Leefomgeving
  - Team Democratisering, Inclusie en Eigenaarschap
  - Communicatie
- Overige experts
  - Ontwikkelstrategie
  - Stedelijk team participatie
  - Juridische zaken
- Stuurgroep
  - R&D Strategie
  - Stadsdeel NW
  - G&O
  - M&A
  - V&OR
  - R&D Team Westflank

Hete Brij sessies

- Voor de externe dialoog zijn er Hete Brij sessies georganiseerd met als doel de belangrijke dilemma's te benoemen die we tegen komen bij het samenvoegen van de opgaven voor de fysieke leefomgeving
- Door de dilemma's vervolgens samen uit te diepen, kregen we meer begrip voor de verschillende invalshoeken en waar de gemene delers en tegenstrijdigheden zitten
- Vervolgstap was waar mogelijk al eerste oplossingsrichtingen te duiden die met het GOP NW opgepakt kunnen worden

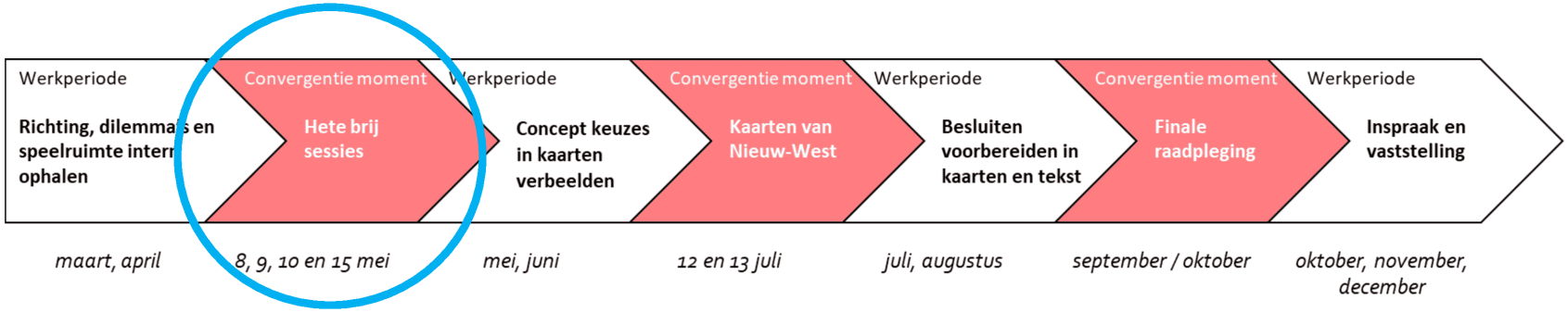

Hete Brij sessies

- Voor de Hete Brij sessies is er op basis van interne kennis en navraag bij verschillende teams een lijst gemaakt van maatschappelijke organisaties die allemaal een ander perspectief vertegenwoordigen zoals bewonersorganisaties, corporaties en erfgoedverenigingen
- Uiteindelijk zijn er 44 organisaties direct benaderd om mee te doen
- In totaal hebben 26 organisaties mee gepraat in één of meer Hete Brij sessies

  Fietsersbond Nieuw-West, Ymere, Nisa4Nisa, Urban Resort, Saaam, Eigen Haard, Het Cuypersgenootschap, De Alliantie, Woonzorg Nederland, Vrienden van de Sloterplas, Heemschut, VvE Bond, Stadgenoot, Heemtuin Sloterplas, Rochedale, De Oeverlanden Blijven!, Ondernemersvereniging Osdorpplein BIZ, Calvijn College, Stichting Marhaba, Bedrijvencentrum Osdorp Ondernemers Plein '40-'45 en Slotermeerlaan en Burgemeester de Vlugtlaan, Comenius Lyceum, Sciandri, Progresso, Rieker Businesspark, Stichting HVo Querido
- Een aantal andere organisaties waren niet aanwezig bij de Hete Brij sessies maar willen wel graag aangehaakt blijven bij het vervolg

  !Woon, Voetgangersvereniging NL, Stichting Eigenwijks, ESAN, Stichting Afyonkarahisar, Combiwel Buurtwerk, Lieven de Key, Van Eesteren Museum, De Gezonde Stad, BIZ Osdorper Ban Wildemanbuurt, Ara Cora, Vervoerregio, Cordaan

Hete Brij sessies

- De Hete Brij sessies werden door een externe gespreksleider begeleid op een goed bereikbare lokatie in het stadsdeel (Ru Paré)
- De gesprekken werden gevoerd rond casuslokaties op drie schaalniveaus:

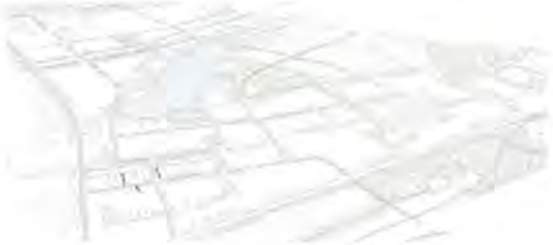

Gebouw en directe omgeving
o.a. verduurzaming van gebouwen, overgang van privé naar publiek terrein, gebruik van de hoven

Buurten
o.a. uitbreiden woningmix, inrichting en beheer van publiek groen, ruimte voor buurtvoorzieningen

Grote structuren
o.a. kernvorming, functie van grote straten en lanen, ecologische verbindingen

Hete Brij sessies

Impressies van de gespreksleider:

"Veertig betrokkenen bij de ontwikkeling van Nieuw-West hebben op vier bijeenkomsten in mei veel onderwerpen benoemd die belangrijk zijn voor de verdere ontwikkeling van Nieuw West. In het grootste stadsdeel van Amsterdam met 163.448 inwoners liggen voor de nabije toekomst veel lastige keuzes op tafel. Tijdens de bijeenkomsten draaiden bewoners, ondernemers, medewerkers van corporaties, scholen, maatschappelijke en erfgoedorganisaties niet om de hete brij heen.

De boodschap was helder:

- *Benader de toekomst van Nieuw-West positief. Ga uit van **kansen en kracht**. Nieuw-West als het groenste, mooiste en jongste stadsdeel van Amsterdam met een enorme potentie.*
- *Maak **hoofdkeuzes** voor de ruimtelijke structuur op schaalniveau van het stadsdeel voor de bereikbaarheid, locatie van centrumvoorzieningen, extra woningbouw, huisvesting kwetsbare groepen en groenbeleving (gebruikgroen versus kijkgroen).*
- *Voer tegelijkertijd **maatwerk** op het schaalniveau van buurt en gebouw: benader bijv. de hoven niet volgens een vast format. Kijk en bespreek bij elke plek wat de specifieke aspecten en behoeften zijn."*

Tweede werkperiode

- Het kernteam zit nu aan het einde van de tweede werkperiode waarin
  - de verkregen inzichten worden vertaald naar een 1ste set van kaarten en regels
  - een aantal (verdiepende) gesprekken intern en extern plaats vinden, bijv. met de Gemeente Haarlemmermeer
  - de volgende serie van externe bijeenkomsten (de 'Kaarten van Nieuw-West') worden voorbereid

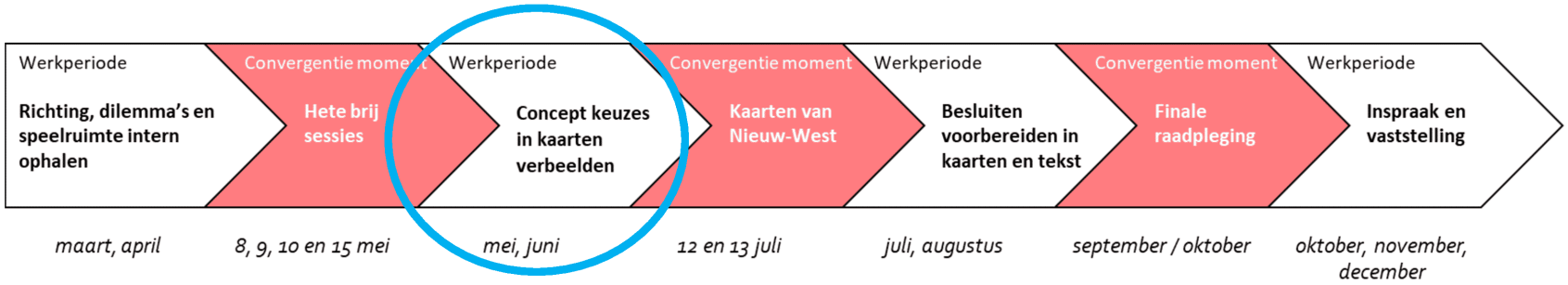

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Proces update
3. **Inhoudelijke richting**
4. Lessen tot nu
5. Besluitvorming
6. Vervolg

Waar willen we naartoe?

Meerkernige ontwikkeling

NW benut de potentie van haar bevolking en huidige opzet en ontwikkelt zich tot een compleet stedelijk gebied met een eigen karakter: rijk aanbod aan functies, woningen voor verschillende huishoudens, ruimte voor ondernemers, onderwijs en breed cultuuraanbod, goede verbindingen intern en met de stad, reuring en rust te vinden

Groeien binnen grenzen

Het gebied wordt verdicht zodat er ruimte komt voor woningen en werk, de bestaande voorraad wordt verduurzaamd en de inrichting van de OR zorgt voor waterretentie en het tegengaan van hittestress, erfgoed speelt rol van waarde

Duurzaam en gezond bewegen

Straten en lanen nodigen uit tot wandelen en fietsen, in stappen wordt het gebied autoluwer - beter OV is daarbij een voorwaarde

Rigoureus vergroenen

Gebruiks- en ecologische waarde van het 'grote groen' wordt versterkt, groene plekken in de buurt bieden ruimte aan collectief gebruik, rust in de hoven

Wat zijn daarbij de grote dilemma's?

Meerkernige ontwikkeling

Beperkte ruimte voor verdichting; hoeveel extra programma is mogelijk? Hoe maken we ruimte voor maatschappelijke voorzieningen? Hoe krijgen we vraag en aanbod van economische activiteit bij elkaar? Hoe verbeteren we cruciale verbindingen?*

Groeien binnen grenzen

Hoe gaat de cultuurhistorische waarde samen met verdichting en verduurzaming? Welke rol speelt de wisselende waardering van bewoners voor het erfgoed?

Duurzaam en gezond bewegen

Hoe maken we de transitie naar autoluw, terwijl bewoners de auto nodig hebben voor hun werk en de OV-bereikbaarheid slecht is?

Rigoureus vergroenen

Vergroten gebruiks- en ecologische waarde vraagt om investering; waar komt dat vandaan? Hoe om te gaan met lage gebruikswaarde van ruimte die geoptimaliseerd is voor sport?

*Burgemeester Fockstraat, verbinding Geuzenveld – Osdorp Centrum, Lelylaan, Anderlechtlaan

Opbouw ontwikkelkader

- Het kader vertrekt vanuit de kwaliteit van de bestaande situatie; we benoemen de elementen die deze kwaliteit maken
- Het kader geeft richting op 2 niveaus waaraan opgaven en regels worden gekoppeld: 1) de stedelijke structuren en 2) de buurten in de luwte
- Bovendien worden een aantal strategische projecten (de Big Five) als agenda voor de komende 20 jaar opgenomen

Opbouw ontwikkelkader – Stedelijke structuren

Het eerste niveau bestaat uit de doorgaande straten en lanen, met de aanliggende bebouwing, uit kerngebieden zoals Osdorpcentrum en Plein '40-'45 en uit de groenstructuur, inclusief de scheggen. Deze elementen bij elkaar vormen de structuur van het gebied en zorgen voor samenhang in het gebied. Dit is ook de structuur die het gebied met de omgeving verknoopt. Hier zien we de meeste verdichting voor ons.

Opbouw ontwikkelkader – Buurten in de luwte

Het tweede niveau bestaat uit de grote hoeveelheid aan buurtjes. De 'massa' van Nieuw-West. Ze liggen meer of minder in de luwte. Elke buurt op zich is een sterke ruimtelijke entiteit. Het leven is er iets rustiger, je kent veel van je buren, de hoven zijn van grote waarde. Ontmoeten doen bewoners graag in de straten en op de pleintjes, maar die zijn daar niet altijd op ingericht. Niet-woonruimte kan meer betekenen voor ondernemerschap in de buurt. De bebouwing heeft een verduurzamingsopgave.

Kader - Basis: bestaande kwaliteiten

- Open hart: Sloterplas
- Verbonden door raster van straten
- Stevige interne groenstructuur
- Ruimte & openheid
- Intieme buurtjes met woonkwaliteit
- Levendigheid en vitaliteit in Osdorp Centrum, Plein '40-'45, BCO, Sloterdijk
- Monumenten en beschermde stadsgezichten
- Historische linten

Kader - Stedelijke structuren: verbindingen

Een stevig en compleet raamwerk van straten, lanen, pleinen en fietsroutes. Ze maken duurzaam en gezond bewegen door het gebied mogelijk, het is fijn om er te verblijven en elkaar te ontmoeten.

Opgaves zitten in het oplossen van ontbrekende schakels en in een inrichting die meer gericht is op de voetganger, fietser en verblijf.

Kader - Stedelijke structuren: verdichting

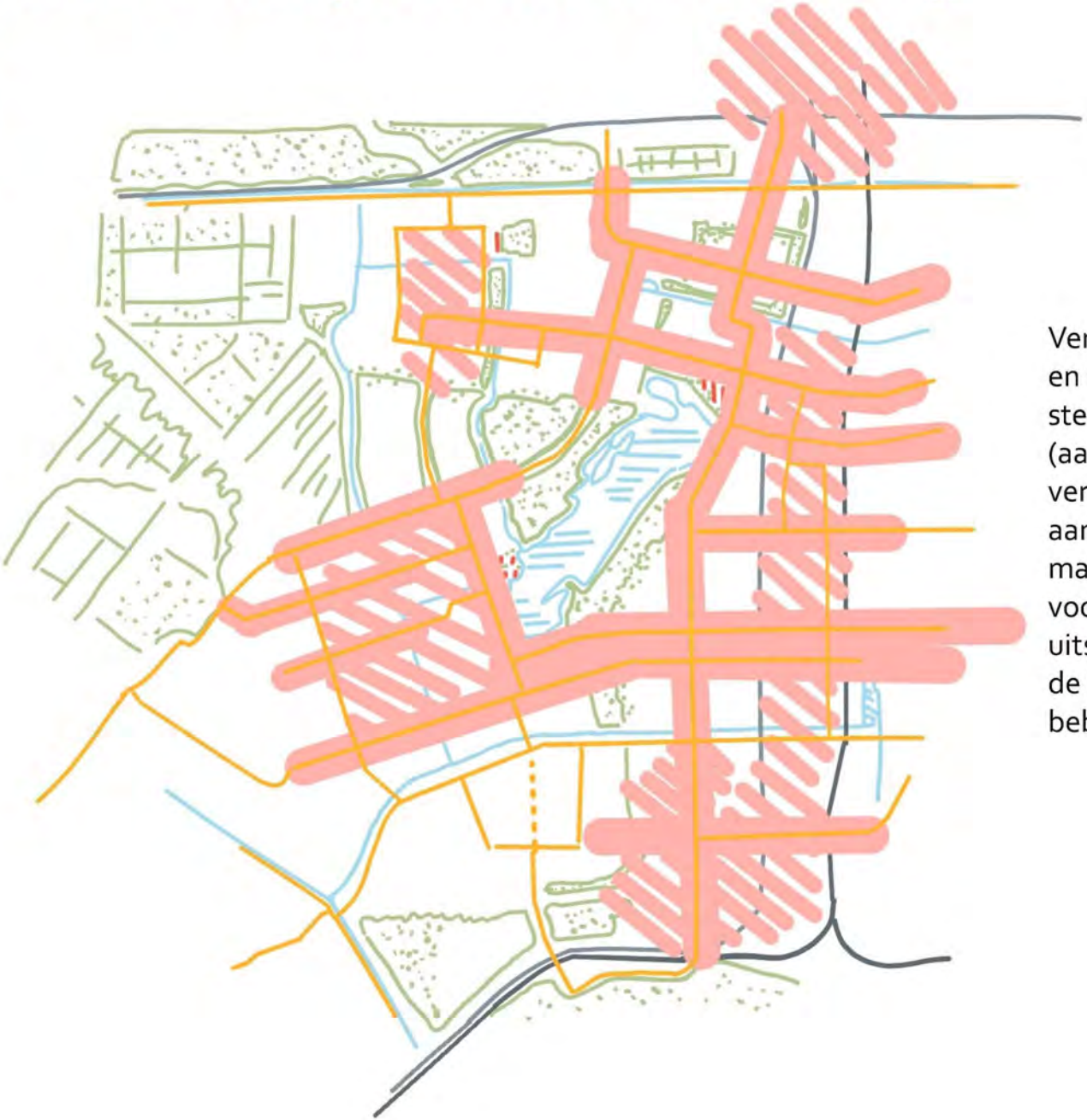

Verdichting langs hoofdstraten en rondom stedelijke kernen: stedelijke, gemengde buurten (aanduiden percentage verdichting, mate van menging, aanwijzen locaties maatschappelijke voorzieningen, principe-uitspraak over het afsluiten van de hoven, richtlijnen aansluiting bebouwing aan hoofdstructuur)

Kader - Stedelijke structuren: groen en landschap

Groenopgave voortkomend uit verdichting: impuls is de scheg als landschapspark

Kader - Stedelijke structuren: erfgoed in topstaat

Hoogwaardig beheer openbare ruimte en renovatie bij beschermde stadsgezichten en monumenten, zodat het erfgoed museale waarde krijgt en het ook voor de bewoners iets betekent

Kader - Buurten in de luwte

Verduurzaming woningvoorraad, investering in 'harde' openbare ruimte (straten en pleinen), inrichting en beheer van de hoven gericht op behoefte (aanduiden percentage verdichting, mate van menging, aanwijzen locaties maatschappelijke voorzieningen, principe-uitspraak over het afsluiten van de hoven, richtlijnen aansluiting bebouwing aan hoofdstructuur)

Kader – beide niveaus bij elkaar

Kader – de Big Five

5 strategische, complexe projecten die randvoorwaardelijk zijn voor de samenhang in het gebied en daarom om extra inzet vragen

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Proces update
3. Inhoudelijke richting
4. **Lessen tot nu**
5. Besluitvorming
6. Vervolg

Lessen tot nu

- Het GOP NW maakt voelbaar dat met de Omgevingswet domeinen niet meer op zichzelf 'nee' kunnen zeggen; integrale afwegingen zijn nodig om verder te komen
- In het GOP NW worden integrale afwegingen gemaakt bij dilemma's die vanuit botsend bestaand beleid omhoog komen
  - Er zijn beleidsterreinen waar er op het schaalniveau van het stadsdeel onvoldoende uitwerking is; het GOP lokt daarmee soms beleid uit
  - Dilemma's of vraagstukken die eenvoudig of met iets van extra inzet op te lossen zijn, worden met het GOP geadresseerd – binnen het GOP kan er geen volledig nieuw beleid voor een domein gemaakt worden
- De wisselwerking van het GOP met bijv. het Nationaal Programma Samen Nieuw-West en de Ontwikkelstrategie is belangrijk om helder te hebben voordat we het GOP in de praktijk gaan invoeren - dit vraagt naast inhoudelijke beleidsafstemming ook om een juridisch planologisch spoor en meer inzet op communicatie

Lessen tot nu

- Samen Stad Maken vraagt een open, nieuwsgierige en flexibele houding van het team; in de inhoudelijke aanvoering kan hier actief op gestuurd worden door meer tijd in te bouwen om het team mee te nemen in de aanpak en specifiekere instructies te geven
- Er is meer (tijdige) inzet nodig om een effectieve en met lopende initiatieven afgestemde participatie op te zetten met partijen uit het stadsdeel

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Proces update
3. Inhoudelijke richting
4. Lessen tot nu
5. **Besluitvorming**
6. Vervolg

Huidige insteek besluitvorming

- Na interne afstemming, krijgt de stuurgroep na de zomer het volledige en bijgewerkte concept van het GOP NW
- Vervolgens wordt de inhoud en de daaruitvloeiende keuze mogelijkheden gepresenteerd aan de betrokken wethouders
- Als er grote dilemma's zijn, worden deze ingepland bij de betreffende Staf of BT om voor te bespreken - kleine dilemma's kunnen direct via de mappen van de wethouders
- Omdat het de uitvoering van de vastgestelde Omgevingsvisie betreft kan het GOP NW vervolgens door het College vastgesteld worden
- Het College kan in het traject een formele adviesaanvraag indienen bij het Dagelijks Bestuur NW
- Het GOP NW gaat in elk geval ter informatie naar de gemeenteraad (ook vanwege de pilot status)
- Indien er grote beslissingen nodig zijn die een wijziging op bestaand beleid betekenen, of indien een grotere betrokkenheid van de raad bij het GOP NW gewenst is, gaat het GOP NW alsnog naar de raad

Inhoudsopgave

1. Introductie
2. Proces update
3. Inhoudelijke richting
4. Lessen tot nu
5. Besluitvorming
6. **Vervolg**

Vervolg

- In de week van 10 juli zijn er weer externe bijeenkomsten om de concept kaarten en regels breder te bespreken (tijdens 'Kaarten van NW' sessies)
- Met de input die tijdens deze externe bijeenkomsten wordt opgehaald, worden de kaarten en regels verder verfijnd
- Na de zomer wordt deze volgende versie van de kaarten met de daaruitvloeiende keuzes aan de betrokken wethouders voorgelegd in bij voorkeur een fysiek overleg

